

DIMENSJONERING AV KANALER

NORGES VASSDRAGS-OG ENERGIDIREKTORAT BIBLIOTEKET

Största vallenhastigheten bör, om särskilda förstärkningsåtgärder ej vldtagits, icke överstiga för

 lös lera, fin sand.....
 0,2--0,3 m/s
 grus.....
 0,6--0,9 m/s.

 fast lera, grov sand...
 0,3--0,5 *
 stenbunden mark.....
 0,9--1,5 *

 moss- och dyjord.....
 0,5--0,8 *

Hastigheten kan minskas genom anbringande av stenklädda fallbrott (kaskader) på lämpliga avstånd utefter avloppet eller genom ökning av bottenbredden.

Beregning an vannstand i elver og kanaler

Berigningene fortsetter at det forligger lungaysofil & fourprofiles i moderindig abtilting for den delen om skal indersoles. Videre ma man for atgang profilet lejeune sommerhunger meltom rassforing of rannotand. Storelow as Mi Maning formel histerines lest it for et nivellement av vacen. standen ver helle steckningen, nel kjust rastaring. Derom dette skele er mulig, må man bengtte tabeller, J. Mas BYGG I 142:333, Falltop: by = Nm. L M2. PHS Ved tversmith for and inger for mon mushommings - eller uktrommingstap. Instromming que hasting hetricing som million en sentenne av rounstanden: $h_{i} = (1+e_{i})\left(\frac{\sqrt{n}+1}{2q} - \frac{\sqrt{n}}{2q}\right)$ Verdier for Ei værierer mellom 0,5 (plutsetig skapplantet innoneving) og 0;1 (stronlinge formet instructing). In no.

jektering kan afte 0,2 passe.

Alterionning in hastiglichsreduksjon, som medfour en herring av ranen-standen: $k_n = (1 \div e_n) \left(\frac{v_n^2}{2q} - \frac{v_n^2}{2q} \right)$ ter varierer En millom 1.0 (plutselig toursnithaking) of 0.1 (showing formet overgang). Ved noentrude gevie our gauge kan brukes: Cu = 0,2. Berigningene stantin i medre unde av den stilling one shal indusites. Hu fratsettes rounder kjust for den moting det reques med. Man. Sipper vannotanden i neste sverisnitt, Veregner trensvilliskonstanter og hæstigbut her of i it midlere to crimit is kontrolling in my den tippede nam stand is riktig. Det konigeres eventaelt initil verussterundse Til beregningene han anvendes skjena on sile 3 hig ha fires opp i rabikken for s ha

Tverrsnitt nr.	Area A (m ³)	Perimete P(m)	R= # (m)	Hastighe V (m/sch	Rm	Vm	Lengde L (m)	M	Δh_{t} (m)	sha (m)	50h (m)	Vannstand Kote
1												
2												
3												
4												
5							-					
6					_							
7				11								
8				11								
9				11		ļ			+			
10				1								
				1								
15				11								
12				+1								
14				+								
.15				+								
15				+								
10												
17												
18			·									

DIMENSJONERING AV KANALER.

I forbindelse med våre arbeider i Vassdragene må vi ta stilling til hvilke tverrsnittdimensjoner og/ eller fall vi skal gi elvefar eller kanaler ved gjennomstikk eller korreksjonsarbeider i <u>eroderbar grunn</u>. Det kan i praksis forekomme bl.a. følgende 2 typiske tilfeller:

Hastighetshoyde = 29

- a) uten (eller ubetydelig) naturlig materialtilførsel fra vassdraget ovenfor den aktuelle strekning,
- b) med naturlig materialtilførsel ovenfra som må føres igjennom vedkommende strekning uten oppgrunning eller erosjon.

Dimensjonering av kanaler med relativt <u>klart vann</u> for forannevnte <u>tilfelle a</u>) i grunn av <u>friksjonsmasser</u> er omtalt i det følgende, vesentlig på grunnlag av "Open-Channel Hydraulios" av Ven Te Chow *[*1].

Elvefar eller kanaler må som regel tilfredsstille de 3 hovedkrav under følgende punkt I, II og III.

I.

 $\mathbf{v} = \frac{1}{n} \mathbf{R} \int \frac{2/3}{J} \frac{1/2}{J}$

Det må være tilstrekkelige dimensjoner til å oppta største flom. For den hydrauliske beregning kan f.eks. benyttes en av følgende avløpsformler:

Mannings:

Stricklers: $v = k R \frac{2/3}{J} \frac{1}{2}$

I [1] er rettledning til valg av n-verdier (Mannings n

svarer omtrent til ruhetstallet i Ganguillet og Kutters formel).

Endel k-verdier er angitt i [2]. Nomogrammene synes praktisk ved beregning etter ovenstående 2 formler. Vi kan også beregne k etter korndiameter, kfr. [4].

Foranstående gjelder rettlinjede kanaler. Med kurver av betydning tas hensyn til kurvemotstand og overhøyde i ytterkurvene.

II.

Kanalbunnen må være tilstrekkelig motstandsdyktig mot elvestrømmens påvirkning. Et mål for strømmens angrepsevne har vi i opptredende A) maksimale gjennomsnittshastighet eller kanskje mere korrekt i B) maksimale slepespenning. Bunnens stabilitet kan derfor bedømmes på følgende 2 forskjellige måter. Den maksimale tillatte hastighet er den største gjennomsnitts-Α. hastighet som ikke vil forårsake graving. Oppgaver over slike hastigheter er antagelig usikre og må brukes med kritikk. I sin alminnelighet vil vel også gamle far tåle meget høyere hastighet enn nye. Grunnen er at gamle far er bedre stabilisert ved noen sammenkitting av bunnmaterialene. Om betingelsene forøvrig er de samme vil dessuten en dyp kanal kunne tåle større gjennomsnittshastighet enn en grunnere. Den sannsynlige årsak er at bunnhastigheten er større i det grunnere faret ved en og samme gjennomsnittshastighet.

- 2 -

Fig. 7 - 3 viser verdier for maksimal tillatt hastighet for friksjonsmasser med forskjellige kornstørrelser som gjelder for en dybde på l m. Om den er forskjellig fra l m må den multipliseres med en korreksjonsfaktor etter fig. 7 - 5 angitt for dybder inntil ca. 3,0 m. A. Schoklitsch i "Handbuch 'des wasserbaues" angir korreksjonsfaktoren til h ^{0.2} hvor vanndybden h settes inn i meter.

Dette gjelder rette kanaler. Hvis kurvet far reduseres tillatte hastigheter med fra 5 % til 22 %.

Ved bruk av nevnte <u>maksimale tillatte hastighet</u> (gjennomsnittshastighet) kan beregningsgangen ved trapestverrsnitt bli følgende:

 Tillatt hastighet tas f.eks. ut av fig. 7 - 3 med eventuell koreksjon etter fig. 7 - 5.

2. Beregn nødvendig hydraulisk radius, R, etter f.eks. Mannings formel.

3.. Beregn nødvendig tverrsnitt F = Q/V.

4. Beregn perimeteren P = F/R.

5. Tverrsnittet må tilfredsstille følgende 2 ligninger:
F = (b + Zh) h og

 $P = b + 2 (1 + z^2) \frac{1/2}{h}$

hvor b = trapesets bunnbredde, Z er cotg. av skråningsvinkelen og h er vanndybden.

Av ligningene finnes b og h.

- 3 -

6. Legg til et passende fribord.

Eksempel.

Beregn nødvendig bunnbredde b og vanndybden h i trapesformet kanal med fall J = 0.0016. Kanalen graves i et jorsmonn av grov grus med gjennomsnittlig ("average") diameter d = 25 mm. Sideskråningene gis en heldning l : 2 (Z = 2) og er antatt stabile. Maksimal vassføring Q = 12 m³/sek. Mannings n antatt lik 0.025. <u>Løsning.</u> Etter fig. 7 - 3 er tillatt hastighet v = 4,6 fot/sek. eller 1.4 m/sek. R finnes da etter Mannings formel:

$$1.4 = \frac{1}{0.025} \cdot R^{2/3} \cdot 0.0016^{1/2}$$

Herav R = 0,82 m.

Videre er nødvendig tverrsnitt $F = \frac{Q}{V} = -\frac{12}{1.4} = 8,58 \text{ m}^2$ og P = F/R = 8,58/0,82 = 10,45 m. Bredden b og dybden h kan løses av følgende to ligninger: F = (b + Zh). h = (b + 2h) . h = 8,58 og P = b + 2 (1 + Z²)^{1/2}. h = b + 2 (1 + 2²)^{1/2}. h = 10,45 Herav <u>b = 5,4 m</u> og <u>h = 1,12 m</u>

I tilfelle den beregnede dybde h blir forskjellig fra 1 m må resultatet betraktes som en første tilnærmelse. På grunnlag av den tilnærmede h tas ut en korreksjonsfaktor etter fig. 7 - 5 som multiplisert med tillatt hastighet etter f.eks. fig. 7 - 3 gir en korrigert tillatt hastighet. Beregningen gjennomføres på nytt med denne korrigert tillatte hastighet. Om vi i foreliggende eksempel således bruker korreksjonsfaktoren 1.025

- 4 -

får vi som resultat:

 $b = 4,3 \mod h = 1,23 \mod h$

B. <u>Slepekraften</u> gir antagelig bedre grunnlag for dimensjonering enn gjennomsnittshastigheten som omtalt under A. Denne kraft som er friksjon mellom vann og kanal - virker på kanalbunn i strømmens retning. Den gjennomsnittlige slepekraft pr. flateenhet - eller slepespenning - er

$$T_0 = \gamma R \cdot J \cdot$$

hvor 🎢 er vannets spesifikke vekt.

I vide kanaler er

 $T_0 = f' hJ$

Vi må imidlertid være klar over at slepekraften ikke er jevnt fordelt over perimeteren, kfr. fig. 7-6 og fig. 7-7.

Som grunnlag for en tillatt slepe-spenning ved projektering kan brukes den maksimale slepekraft pr. flateenhet som ikke vil forårsake erosjon av betydning på horisontal kanalbunn (i tverrprofil). Resultatene av undersøkelser i årene 1950-52 av stabile kanaler bygget omkring 1880 i The San Luis Valley er angitt i fig. 8. Linje A representerer en slepespenning i kg/m² tilnærmet lik d₇₅ i cm av grunnskiktet (ved d₇₅ forståes maskvidden i et sikt som vil slippe igjennom 75 % av massen etter vekt).

Da de fleste observasjoner ligger omkring denne linje er antatt at den sannsynligvis angir den største slepespenning som

- 5 -

tåles i disse materialer. I ovennevnte fig. 8 angir dessuten linje B en verdi av maksimal slepespenning i kg/m²‰0,8 · d₇₅ i cm som anbefåles forsøksvis inntil videre brukt ved prosjektering av kanaler i grove friksjonsmasser. Det vises forøvrig også til fig. 7-lo.

Foranstående gjelder for grunnmaterialer med spesifikk vekt $\int_{5}^{\infty} = 2,56 \text{ kg/dm}^3$. Hvis vi har å gjøre med en spesifikk vekt $\int_{5}^{\infty}$ vesentlig forskjellig fra 2,56 må etter **[5]** den"tillatte slepespenning" for en bestemt korndiameter etter forannevnte linje B multipliseres med korreksjonsfaktoren

$$\frac{1}{2,56 \div \frac{1}{5}} = \frac{1}{1,56}$$

De angitte verdier gjelder rette kanaler, i kurve særskilt beregning.

Ved planlegging må vi således skaffe oss greie på hvilket jordsmonn kanalen blir liggende i og på grunnlag av "tillatt slepespenning" for dette bestemme et tverrsnitt som gir stabil bunn, kfr. senere eksempel.

III.

Når det gjelder sideskråningene - som også må gjøres stabile - synes klart at en matcrialpartikkel her vil bevege seg ved en lavere slepespenning enn på kanalbunnen, ved skråninger som vanlig brukes - opp til 1:1.5 - vil den sannsynligvis sogar være betydelig lavere. Forholdet

- 6 -

hvor T_S og T_L er kritisk slepespenning på henholdsvis sideskråninger og bunn horisontal i tverrprofil, kan for friksjonsmasser utledes ved følgende teoretiske betraktning:

En partikkel som har så stor påkjenning at den akkurat blir liggende i ro på en skråning i kanal som gjennomstrømmes av vann, vil påvirkes av 2 krefter: (1) en glepekraft aTg som virker i strømretningen og (2) en gravitasjonskomponent W_g .sin ϕ som søker trekke vedkommende partikkel med sideskråningen, kfr. fig. 7 – 8. Her er a = partikkelens "effektive areal", W_g = dens vekt neddykket og ϕ = skråningsvinkelen. Verdien av a er vanskelig å bestemme, men vi behøver ikke bekymre oss om det da den faller bort i resultatet.

Resultanten av disse 2 krefter som står loddrett på hverandre blir

$$(W_{s}^{2} \cdot \sin^{2} \phi + a^{2} T_{s}^{2})^{\frac{1}{2}}$$

 $K = \frac{T_s}{T_{\tau}}$

Denne resultantkraft får sin kritiske verdi når den blir lik motstanden mot bevegelsen d.v.s. partikkelens normalkraft W_s cos ¢ multiplisert med friksjonskoeffisienten som er tg*⊖*

hvor Θ er materialets naturlige skråingsvinkel eller friksjonsvinkelen.

Dette gir

$$(\mathbb{W}_{\mathbf{s}}^{2} \cdot \sin^{2} \phi + a^{2} \mathbb{T}_{\mathbf{s}}^{2})^{\frac{1}{2}} = \mathbb{W}_{\mathbf{s}} \cdot \cos \phi \cdot \mathrm{tg} \boldsymbol{\Theta}.$$

Herav får vi

$$\mathbf{T}_{\mathbf{s}} \stackrel{W}{=} \frac{\mathbf{s}}{\mathbf{a}} \cdot \cos \psi \, \mathrm{tg} \, \Theta \, (1 \div \frac{\mathrm{tg}^2 \cdot \mathbf{p}}{\mathrm{tg}^2 \mathbf{G}})^{\frac{1}{2}}$$

På tilsvarende måte er for horisontal bunn

$$T_{L} = \frac{s}{a} \cdot t_{g} \Leftrightarrow$$

Som fåes ved å erstatte $\mathbb{T}_s$ med $\mathbb{T}_L$ og ved å sette ϕ lik o i foregående ligning.

8 -

Vi får da forholdet

$$K = \frac{T}{T_{L}} = \cos \phi \left(1 \div \frac{tg^{2}\phi}{tg^{2}\phi}\right)^{\frac{1}{2}}$$
$$K = \left(1 \div \frac{\sin^{2}\phi}{\sin^{2}\phi}\right)^{\frac{1}{2}}$$

eller

Herav sies at K bare er en funksjon av skråningsvinkelen ϕ og materialets friskjonsvinkel Θ . Det legges ved et nomogram som angir K ved forskjellige ϕ og ϕ . Det inntegnede eksempel viser at i en kanal med sideskråning 1:2 i et materiale med friksjonsvinkel $\Theta = 35^{\circ}$ kan skråningen tåle 0,625 av den slepespenning som kanalbunnen tåler. Fig. 7 - 9 viser friksjonsvinkelen for endel friksjonsmasser. Som korndiameter er brukt d_{75} .

Ved f.eks. projektering av kanal i grove friksjonsmasser som skal være stabil uten spesiell beskyttelse av sideskråningene, må sørges for at slepespenningen ver mindre enn K ganger den minste slepespenning som kan transportere samme materiale på horisontal bunn (sett i tverrprofil). (Samme betraktning kan brukes f.eks. ved beregning av nødvendig steinstørrelse for en gitt skråning, eller beregning av stabil skråningsvinkel ved en gitt steinstørrelse av strandkledningen).

En beregning som antydet under II og III vil formodentlig best illustreres ved følgende:

Eksempel.

Projekter en kanal med trapestverrsnitt i fall o.ol6 som skal tåle en vassføring Q = 12 m³/sek. Kanalen graves i friksjonsmasser som består av grov grus og småstein med d₇₅ = 32 mm.

Mannings n = 0.025.

Løsning: Projektering kan utføres ved

- a) bestemmelse av et tverrsnitt som tåler maksimal opptredende slepespenning på sidene med b) kontroll av dette tverrsnitt med hensyn til bunngraving.
- a) Antas sideskråninger 1:2 (Z = 2) og forholdet mellom
  bredde og dybde b/h = 5 er den maksimale slepespenning
  (fig. 7 7)

 $0,775 \text{ y}^{\prime} \text{ h} \text{ J} = 0.775. \ \text{loo0.0,0016 h} = (1.24\text{h}) \text{ kg/m}^2.$

Antas meget runde masser med $d_{75} = 32 \text{ mm} (1 1/4")$ er $\Theta = 33,5^{\circ}$ (fig. 7 - 9). Med $2 = 2, \text{ d.v.s.} \oplus = 26,5^{\circ}, \text{ er}$

$$K = \left(1 \div \frac{\sin^2 \phi}{\sin^2 \phi}\right)^{\frac{1}{2}} = 0,587$$

Vi får da tillatt maksimale slepespenning på bunn: $T_L = 0.8 d_{75} = 0.8 \cdot 3.2 = 2.55 kg/m^2 og$ på sidene: $T_{s} = 0,587.2,55 = 1.5 \text{ kg/m}^2$

Grenseverdien for stabile skråninger får vi når opptredende maksimale slepespenning settes lik den maksimale tillatte, d.v.s.

1,24h = 1,5

hvorav h = 1,21 m

Bunnbredden b = 5.h = 6.05 m

For et slikt tverrsnitt er
F = (b + Zh).h = (6,05 + 2.1,21).1,21 = 10,3 m²,
P = b + 2 (1 + Z²)^{$$\frac{1}{2}$$} h = 6,05 + 2 (1 + 2²) ^{$\frac{1}{2}$} . 1,21 =

$$R = \frac{F}{P} = 10,3/11,46 = 0,897 m.$$

Ett slikt tverrsnitt kan ta en vassføring

 $Q = \frac{1}{n} R \int_{-\infty}^{2/3} \frac{1}{2} F$ $Q = \frac{1}{0.025} \cdot 0.897 \int_{-\infty}^{2/3} 0.0016^{\frac{1}{2}} \cdot 10.3 = 15.3 \text{ m}^{3}/\text{sek.}$

Da 15,3 m³/sek ligger betydelig over forutsatt maksimalvassføring 12 m³/sek, kan vi foreta en ny prøveregning. Det viser seg da at med Z = 2 og b/h = 4 blir

 $h = 1.22 \text{ m}, b = 4,88 \text{ m} \text{ og } Q = 12.8 \text{ m}^3/\text{sek}.$

b) Med Z = 2 og b/h = 4 blir den maksimale slepespenning på kanalbunn (fig. 7 - 7):

0,97 . looo . l,22 . 0,0016 = l,9 kg/m² som ligger under tillatt slepespenning for kanalbunn, $T_{\rm L}$ = 2,55 kg/m².

Sammenligning med Meyer - Peters formel.

I foranstående er for projektering anbefalt en "tillatt slepespenning" = $(0,8 \cdot d_{75}) kg/m^2$

hvor d_{75} settes inn i cm. Opptredende slepespenning = $\ll \gamma$ h J = ($\propto$ .looo . h . J) kg/m² .hvor h settes inn i meter og $\propto$ tas ut av fig. 7 - 7.

Grensetilfellet blir altså:

0,8 d₇₅ = × looo.h.j

Antar vi som en tilnærmelse at d $_{\rm m}$ tilsvarer d $_{60}$ blir om kornfordelingskurven er en parabel

$$d_{75} = \left(\frac{75}{60}\right)^2 d_m = 1,56 d_m$$

som innsatt i foranstående ligning gir

$$d_{m} = (\frac{1000}{0,8 \cdot 1,56} \cdot \alpha hJ) cm = (8 \alpha hJ) meter,$$

På den annen side gir Meyer - Peters formel etter [4] hvor $\left(\frac{s}{k_{r}}\right)^{3/2}$ er satt ≈ 1 ,

 $d_m = (13 R_s .J)$ meter.

I følgende tabell er for en del profiler satt opp

forholdet

nødvendig	d _m	etter	Meyer -	Peter =	13	Rs	•	J =1,63	R _s	
nødvendig	d _m	etter	"tillat	t slepespenning"	8 0	×	h.	J	∝h	

b	Sideskråninger								
h	l: o (rektangel)	1:1,5	1:2						
0,5	1,30	1,07	1,26						
l	1,34	1,32	1,46						
2	1,16 '	1,36	1,47						
5	l,20	l,40	1,49						
lo	1,35 · ·	1 1,50	1,53						
20	l,48	l,47	1,58						

I en kanal eller korrigert elevefar må trolig regnes med ørdannelser og kulper slik at $(\frac{k_s}{k_r})^{3/2}$ blir < 1. Med f.eks. $(\frac{k_s}{k_r})^{3/2} = 0.8$ blir d_m = lo R_s J og forholdet

 $\frac{n \not o d v endig d_{m} etter M - P}{n \not o d v endig d_{m} etter "tillatt slepespenning"} \frac{lo R_{s} J}{8 \not \sim h J} = 1,25 \cdot \frac{R_{s}}{\not \sim h}.$

blir følgende:

b	Sideskråninger									
h	1:0 (r	ektangel)	1:1,5		1:2					
0,5	1,0		0,82		l,04					
l	1,03		1,ol		1,12	. 12				
2	0,89		l,04		1,13					
5	0,92		l,07	1	1,14					
lo	1,03		1,15		1,17					
20	1,14	·	l,20		1,21	* 1				
	*									

Den beregnede d_m etter Meyer - Peter synes vanligvis gi større verdier enn d_m beregnet etter "tillatt slepespenning" fra de amerikanske undersøkelser.

Forklaringen ligger antagelig deri at i laboratorieforsøkene som M-P legger til grunn er benyttet helt løse koheksjonsfrie masser, mens på den annen side grunnlaget for "tillatt slepespenning" er målinger i stabile gamle kanaler. Erfaringer har nemlig vist at kanaler i grove friksjonsmaterialer kan tåle vesentlig større slepespenning enn den kritiske slepespenning målt i laboratorier. Årsaken er sannsynligvis at i naturen inneholder jordsmonn og/eller elvevann små mengder kolloider og organiske stoffer som har tendens til å binde sammen de kornene grunnen består av på en slik måte at motstanden mot erosjon tiltar. Dessuten kan noe bevegelse av bunnmaterialene tåles uten fare for stabiliteten.

Sammenligningen er forøvrig noe usikker da vi ikke kjenner k_s/k_r og kornfordelingskurvene for de amerikanske under-. søkelser.

Det bemerkes at korreksjon for noe forskjell i bunnmaterialenes spesifikke vekter ikke er foretatt. Det benyttede M-P formel etter (4) regner med 2,65 kg/ $_{dm}$ 2, mens beregninger etter "tillatt slepespenning" forutsetter en spesifikk vekt = 2,56 kg/ $_{dm}$ 2. Forskjellen har imidlertid ikke vesentlig betydning.

Sammenstilling av anvendte betegnelser.

b = bunnbredde av kanal

- d = Korndiameter
- d_m = midlere korndiameter etter kornfordelingskurve
- F = Avløpstverrsnitt
- h = Avløpsdybde
- J = Energilinjens fall
- K = Forholdet Ts
- k = Stricklers ruhetstall

k_s = ruhetsverdi for bunnens form og kornstørrelse definert etter Strickler

- k_r = tilsvarende for kornstørrelse alene
- $= \frac{26}{\sqrt{d_{90}}}$ hvor d_{90} tas fra kornfordelingskurven uten dekkskikt.
- n = Mannings n

- 13 -

- 14 -

- P = Den våte perimeter
- Q = Vassføring
- R = Hydraulisk radius = F/P
- T_o = Gjennomsnittlig slepespenning eller slepekraft pr. flateenhet.
- T = Kritisk slepespenning på kanalside

 T_{T_i} = Kritisk slepespenning på horisontal kanalbunn.

v = Vannets gjennomsnittlige avløpshastighet

- W_s = En partikkels vekt neddykket
- Z = Cotg. av skråningsvinkelen
  - = Maksimal slepespenning

Yh.J

🤣 = Skråningsvinkel

- ⊖ = Friksjonsvinkel
- Y = Vannets spesifikke vekt

Literatur:

- [1] Ven Te Chow, Ph.D.: Open Channel Hydraulics. McGraw-Hill Book Company, Inc. 1959.
- [2] Verøffentlichungen des Eidg. Oberbau inspektorates: Nomogramme fur gleichførmigen Abfluss inn Gerinnen. Bern 1956.
- [3] E.W. Lane og E.J. Carlson: Some Factors Affecting the stability of Canals Constructed in Course Granular Materials. Proceedings Minnesota International Hydraulics Convention. University of Minnesota, Mineapolis 1953.
- [4] O. Tronsgaard: Meyer Peter formelen anvendt for trapestverrsnitt, 9. august 1961.
- [5] E.W. Lane: Design of stable Channels. ASCE, Transactions, Paper No. 2776.
- .//. Vedlegg: 6 blad skisser.

Trondheim, den 27. juni 1962.

may Analson.

Einar Knutsen

 $\bigcirc$

FIG. 7-5. Curves showing U.S.S.R. corrections of permissible velocity for depth for both cohesive and noncohesive materials.

FIG. 7-7. Maximum unit tractive forces in terms of wyS.

FIG. 7-8. Analysis of forces acting on a particle resting on the surface of a channel bed.

FIG. 7-9. Angles of repose of noncohesive material. (U.S. Bureau of Reclamation.)

Fig. 8 - Results of studies on San Luis Valley canals.

Fig. 8 - Results of studies on San Luis Valley canals.

FIG. 7-5. Curves showing U.S.S.R. corrections of permissible velocity for depth for both cohesive and noncohesive materials.